

Acta van de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, Groningen 2024.

Artikel 1. Opening zaterdag 5 oktober 2024

Namens de samenroepende kerk, De Gereformeerde Kerk te Groningen, opent ds. M.A. Sneep de buitengewone Generale Synode Groningen 2024. Hij gaat voor in gebed en leest vervolgens 2 Korinthe 12:11-21 en geeft enige toelichting bij vers 14 'Ik zoek namelijk niet het uwe, maar uzelf.' Daarna zingt de vergadering Psalm 122:3 'Om 's HEREN tempel binnen u wil ik het goede voor u zoeken'.

Artikel 2. Presentie

De beide geloofsbrieven zijn door de samenroepende kerk in orde gevonden.

Door de classes zijn als afgevaardigden aangewezen:

Classis Noord-Oost		5/10	19/10
Primi	Oud. G.A.E. Rodenboog	X	
	Oud. J.A. Sikkens	X	
	Ds. M.A. Sneep	X	
	Oud. J. Wieringa	X	X
	Ds. C. Koster	X	X
	Ds. M. Dijkstra	X	X
Secundi	Oud. H.D. Hoving	X	X
	Oud. W. Westendorp	X	X
	Oud. G. Schaak	X	X
	Oud. J.P. Bakker	X	X
	Oud. H. Tromp	X	X
	Oud. N. Driebergen		
Classis Zuid-West			
Primi	Ds. H.Sj. Wiersma	X	X
	Oud. G.G. Plaggenmars	X	X
	Oud. A. van Egmond	X	X
	Ds. G. den Dulk	X	X
	Oud. W.M. Burggraaf	X	X
	Ds. P. Heres	X	X
Secundi	Oud. F. van de Groep		
	Oud. G. Brinkman	X	X
	Oud. M.W. Menninga		
	Oud. J.P.A. Bazuin	X	
	Oud. J. Houweling		X
	Oud. P.R. Nanninga	X	X

Artikel 3. Verkiezing moderamen

Achtereenvolgens worden een preses, een assessor, een 1^e scriba en een 2^e scriba gekozen. De samenstelling van het moderamen is:

Preses ds. H.Sj. Wiersma

Assessor ds. C. Koster

1e Scriba ds. P. Heres

2e Scriba ds. G. den Dulk

Artikel 4. Constituering van de vergadering

De preses van de samenroepende kerk draagt de leiding over aan de verkozen preses ds. Wiersma. Hij bedankt de samenroepende kerk en eveneens br. J.F. de Leeuw voor het voorbereidende werk.

Artikel 5. Instemming met de belijdenis

De preses ds. Wiersma verzoekt de leden van de synode hun instemming te betuigen met de Drie Formulieren van Eenheid. Alle afgevaardigden stemmen staande hiermee in.

Artikel 6. Voorbereiden vergadering

De preses schorst de vergadering voor moderamenoverleg ter voorbereiding van de vergadering en vaststelling van de agenda.

Artikel 7. Vaststellen agenda

De preses heet alle gasten hartelijk welkom. Leden van DGK hebben vrij toegang tot de vergadering. Besloten wordt dat ook GKN leden van harte welkom zijn.

De vergadering neemt kennis van de drie reacties die br. E.H. Lamberink op verscheidene deputatenvoorstellen heeft gegeven. Br. D.J. Bolt verzoekt toestemming om de synodevergaderingen te verslaan. Aan hem en ook andere pers wordt toestemming verleend met instemming van het bepaalde in de huishoudelijke regeling. Met dank neemt de vergadering kennis van de zegenwens van de studentenvereniging Virtute Dei. Verder zijn er overzichten van de quota binnengekomen van deputaten Financieel Beheer, Steunfonds Hulpbehoevende Studenten en Voorbereiding Eenwording.

De brief van br. J. Bos wordt door de vergadering onontvankelijk verklaard, hem wordt de weg gewezen om eventueel via de classis zijn zorgen kenbaar te maken.

Artikel 8. Benoeming adviseurs en quaestor

Ds. E. Heres wordt tot adviseur benoemd op het punt van erkenning. Ook ds. Karlo Janssen wordt tot adviseur benoemd als kerkrecht deskundige van de CanRC.

Als quaestor wordt br. E. Korevaar benoemd die inmiddels ruime ervaring heeft op dit gebied.

Artikel 9. Verzoek aansluiting DGK Mariënberg (De Ark)

DGK Mariënberg (de Ark): verzoek om weer opgenomen te mogen worden in het kerkverband

Deputaten ACOBB: Aanbeveling aan GS om Mariënberg (De Ark) toe te laten

Met dankbaarheid neemt de synode kennis van de brief van DGK Mariënberg (De Ark). In deze brief wordt verzocht om weer toe te kunnen treden tot het kerkverband. De kerkenraad geeft aan dat we op hetzelfde fundament staan en dat zij niet langer afzonderlijk kunnen voortbestaan. Hoewel zij zich nog steeds niet op alle punten begrepen voelen, zien ze in dat ze daar mee schuld aan hebben. Op maandag 23 september heeft de kerkenraad daarin zijn schuld voor de HEERE beleden en het volgende besloten:

- zich alsnog te conformeren aan alle uitspraken en besluiten m.b.t. Mariënberg, gedaan door de GS Lansingerland in 2017,
- daarom het revisieverzoek aan de GS Lutten, terug te nemen,
- zo te erkennen dat de schorsing van ds. M. Dijkstra onwettig is geweest en hem te beschouwen als predikant in volle rechten binnen het kerkverband.

Op woensdag 25 september is dit meegedeeld en besproken met deputaten ACOBB. Op woensdag 2 oktober is de gemeente hierin meegenomen.

Ds. Koster antwoord namens deputaten ACOBB en geeft aan hierover diep ontroerd te zijn. Het gesprek was in de geest van de brief. De kerkenraad greep met beide handen de optie van deputaten ACOBB aan om deel te nemen in het gezamenlijke kerkverband met de GKN. Eén zin is weggefallen in de brief: *De kerkenraad geeft aan van harte schuld te belijden, over alles waarin hij verkeerd gehandeld en gezondigd heeft, waardoor de gemeente van de Ark ook buiten het kerkverband geraakt is.*

Ds. E. Heres benadrukt aansluitend de ontroering en dankbaarheid. Op kleiner niveau is er een wonder van de 21 eeuw gebeurd in Mariënberg. De afgelopen jaren waren vol verdriet en treurnis, met schande voor de Naam van Christus en zijn kerk.

Ds. M. Dijkstra is als persoon in kwestie erg dankbaar dat deze morgen de hand geschud kon worden met de afvaardiging van de kerkenraad van Mariënberg. De brief en de wijze van terugkeer geven grote blijdschap. Christus brengt als het hoofd van zijn kerk, bij elkaar wat uit elkaar is gegaan. De wonden van diepe pijn en verdriet hebben tijd en genade nodig om te herstellen, maar met de kracht van de Heere kan hij doen wat in zijn vermogen ligt om te werken aan herstel van vertrouwen. Op zijn verzoek zingt de vergadering met alle aanwezigen Psalm 147:1.

De vergadering neemt het voorstel over om deze gemeente op te nemen in het kerkverband. Dit besluit wordt meegedeeld aan de GKN. Alle besluiten op de afzonderlijke vergadering zijn met het voorbehoud dat de GKN daar ook mee kunnen instemmen.

Vanuit de synode wordt wijsheid en sterkte gewenst aan de kerkenraad van DGK Mariënberg om op zorgvuldige wijze ook de gemeente hierin mee te nemen.

Artikel 10. Kascontrole deputaten art. 19 KO

Op de GS-Dalfsen kon geen decharge plaatsvinden van deputaten art. 19 KO, omdat de classis Noord-Oost had nagelaten om de boekhouding van deputaten te controleren. Op

donderdagavond 18 juli 2024 heeft deze alsnog plaatsgevonden. Het voorstel van de kascontrole om decharge te verlenen wordt overgenomen.

Artikel 11. Brief deputaten voorbereiding

Deputaten Voorbereiding Volgende Synode: Advies behandeling ingekomen stukken

DGK Opeinde: Verzoek om alle revisieverzoeken nu te behandelen

Deputaten voorbereiding hebben een advies gegeven voor de behandeling van de ingekomen stukken. Ds. Koster geeft namens deze deputaten daarbij een toelichting. Uiteraard zijn er de voorstellen van de verschillende deputaatschappen om tot samenvoeging te komen. Deze moeten worden behandeld door de gezamenlijke synode. Daarnaast zijn er verschillende revisieverzoeken binnengekomen. Deze zijn te verdelen in drie categorieën, met het bijbehorende advies van behandeling:

1. Bezwaren die enkel de erkenning van de GKN aangaan. Deze bezwaren moeten zonder de GKN worden behandeld.
2. Bezwaren tegen de wijze waarop de vereniging vorm krijgt. Dat betreft voornamelijk de omgang met verschillen. Omdat er een gezamenlijke oplossing moet komen, kunnen deze bezwaren het beste behandeld worden samen met de GKN-synode. Over deze zaken kan er wel alvast een mening vormende ronde plaatsvinden op de afzonderlijke synode van DGK, omdat ze bij DGK zijn binnengekomen en op de tafel van DGK ligt.
3. Brieven en revisieverzoeken die de wijze van vereniging niet raken. Het voorstel is om deze derde categorie onontvankelijk te verklaren omdat deze synode 'buitengewoon' is en dus enkel is samengeroepen voor zaken die de vereniging raken.

De kerk te Opeinde heeft verzocht om wel alle revisieverzoeken afzonderlijk te behandelen, vanuit de veronderstelling dat het om voorwaarden gaat waartegen de vereniging tot stand gebracht moet worden.

Vanuit de vergadering wordt opgemerkt dat ook de bezwaren over de opleiding wel in de huidige termijn moet worden behandeld. De voorstellen over de opleiding hebben al een verdere strekking dan de bezwaren die er nu liggen. Behandeling zou samen met de GKN kunnen, ook na het instellingsbesluit. De bezwaren over de zusterkerkrelatie met de LRCA zijn eveneens belangrijk. Maar het verschil is dat de bezwaren over de opleiding voor een deel toch raken aan de vereniging.

De vergadering besluit om de zaken rond de LRCA voor deze synode onontvankelijk te verklaren. Als de kerkelijke weg gevolgd zou worden, dan zouden die bezwaren thuishoren op de eerstvolgende synode van het nieuwe kerkverband (D.V. mei 2026). De bezwaren rondom de ODDW worden op deze gezamenlijke buitengewone synode samen met de GKN-synode behandeld bij het voorstel voor de Academie voor Gereformeerde Theologie, na een meningsvormende ronde op de afzonderlijke synode. Verder wordt het advies van deputaten voorbereiding overgenomen.

Commissie benoemen:

Er wordt een commissie benoemd ter voorbereiding van deze revisieverzoeken, bestaande uit:

- Ds. M. Dijkstra
- Br. A. van Egmond
- Ds. P. Heres

- Ds. Wiersma
Ds. E. Heres dient als adviseur

Artikel 12. Aantreden secundi en instemming belijdenis

Aangezien meerdere primi-afgevaardigden betrokken zijn geweest bij de besluitvorming waartegen bezwaar is gemaakt, worden hun secundi verzocht om aan tafel plaats te nemen en instemmen met de Drie Formulieren van eenheid. Staande stemmen de volgende broeders hiermee in:

G. Schaak
H.D. Hoving
W. Westendorp
J.P. Bakker
G. Brinkman
H. Tromp
J.P.A. Bazuin
P.R. Nanninga

Na een uitgebreide middagpauze volgt de behandeling van de bezwaren.

Artikel 13. Bezwaar br. P. Bos

3.1.2 P. Bos Bezwaarschrift inzake synodebesluiten op 16 maart 2024

Het eerste deel van het bezwaarschrift van br. P. Bos (de status van de GKN) betreft de erkenning van de GKN. Alleen dit deel wordt hier behandeld. De broeder stelt dat erkenning en samengaan met de GKN niet mogelijk is, zolang zij geen schuldbelijdenis over hun ontstaan hebben gedaan.

De commissie stelt voor om dit bezwaar van br. P. Bos onontvankelijk te verklaren. De broeder had zijn bezwaar bij de GS Dalfsen moeten indienen, aangezien op de GS Lutten al aan de orde is geweest dat er in fundamenteel opzicht geen gronden zijn die het kerkelijk gescheiden zijn van beide kerkverbanden rechtvaardigen¹. In plaats van te wijzen op de schuld van de ander, is het nodig dat we wederzijds en wederkerig onze gemeenschappelijke schuld en schaamte voor de HEERE en naar elkaar uitspreken.

De synode neemt het voorstel van de commissie over.

In de reactie op het bezwaar van de broeder zal tevens gewezen worden op wat de synode van Middelburg van 1869 uitsprak over de toenmalige vereniging:

'... zonder voorwaarden, zonder oude feiten of vroegere geschiedenissen op te halen, vergeten en vergeven hetgeen achter ons ligt en zich strekken naar hetgeen voor ons ligt.'

Artikel 14. Bezwaar br. H.C. de Marie en zr. W.J. de Marie – Dam

3.1.3 H.C. de Marie: Revisieverzoek i.v.m. besluit erkenning van GKN

Het bezwaarschrift van br. en zr. de Marie – Dam is gericht tegen de erkenning van de GKN als kerken van Christus. De bezwaarden wijzen op verschillende voorbeelden waarover zij zich zorgen maken. Dat betreft voornamelijk uitspraken en handelingen van predikanten in het verleden.

¹ Acta buitengewone GS Lutten 2019 p. 27

De commissie is van oordeel dat het bezwaarschrift afgewezen moet worden. De kerken moeten niet beoordeeld worden op grond van particulieren uitspraken, maar op grond van wat de kerken officieel leren en verkondigen². Daar komt bij dat er in de afgelopen tien jaar ook een ontwikkeling is geweest binnen de GKN. Verder is het een onderdeel van de vereniging dat er altijd de ruimte blijft om elkaar aan te spreken op uitspraken of een verschillende toepassing van het kerkrecht. Wat zusterkerkrelaties betreft wordt gehandeld naar het voorbeeld van de Vereniging in 1892. Toen heeft men ook elkaars zusterkerkrelaties overgenomen, waarbij eventuele bezwaren daartegen op een later moment aan de orde kunnen komen.

De synode neemt het voorstel van de commissie over.

Artikel 15. Bezwaar ds. S. de Marie

3.1.4 S. de Marie: Revisieverzoek inzake de uitspraak na het verzoek van broeder Teunis.

Ds. S. de Marie maakt bezwaar tegen de afwijzing van het revisieverzoek van br. C.A. Teunis over de status van de GKN in verband met hun lidmaatschap van de ICRC. De bezwaarde stelt voorop dat de CGK als leden van de ICRC niet te kennen zijn als Schriftgetrouwe kerken. Verder verwijst hij naar de uitspraken die de meerdere vergaderingen in het verleden over de ICRC en hun lidkerken hebben gedaan en omschrijft hij het karakter van deze organisatie.

De commissie stelt voor om het bezwaar van ds. S. de Marie af te wijzen. Hoewel de ICRC wel te maken heeft met de erkenning van andere lidkerken, blijft staan dat de ICRC een conferentie is een geen kerkelijke vergadering met bindende besluitvorming. Het lidmaatschap op zichzelf maakt niet dat de GKN niet te erkennen zijn als kerken van Christus. Anderzijds stemt de commissie toe dat de GS Dalfsen heeft verzuimd om haar besluit te confronteren met de eerder genomen besluiten over de ICRC. Daarom moeten zowel de uitspraak van de GS Emmen 2009, art. 109E als de problematiek t.a.v. erkenning van andere lidkerken aan de orde worden gebracht bij de besluitvorming met de GKN over de buitenlandse betrekkingen.

Ds. M. Dijkstra merkt op dat de GKN het lidmaatschap al hebben op het moment van de vereniging. Zij brengen dat dus in bij de eenwording. Een eventueel bezwaar is dan op een later moment op zijn plaats.

Een afgevaardigde vraagt of het voorstel van de commissie niet overeenkomt met het verzoek van de bezwaarde. De commissie verklaart dat de bezwaarde verlangt dat het besluit van de GS Dalfsen komt te vervallen. De commissie wil het besluit handhaven, omdat het lidmaatschap van de ICRC de erkenning van de GKN niet in de weg staat, maar wil wel een deel van het verzoek van de bezwaarde meenemen.

De synode neemt het voorstel van de commissie over.

² Zie ook het slotwoord van de Dordtse Leerregels: “Daarom bezweert deze synode van Dordrecht in de naam van de Here allen die de naam van onze Verlosser Jezus Christus godvrezend aanroepen, dat zij over het geloof van de gereformeerde kerken niet moeten oordelen op grond van lasterpraat, die van hier en daar bijeen geraapt is. Ook niet op grond van persoonlijke uitspraken van sommige oude of nieuwe leraren; dergelijke uitspraken worden vaak ook nog te kwader trouw aangehaald, verminkt en verkeerd uitgelegd. Maar over het geloof van de gereformeerde kerken moeten zij oordelen op grond van de publieke belijdenisgeschriften van de kerken zelf en op grond van deze uiteenzetting van de rechtzinnige leer, die door alle leden van de hele synode met volledige eenstemmigheid is vastgesteld.”

Artikel 16. Bezwaar br. G.M. Boogert

3.1.1 G.M. Boogert: Bezwaarschrift inzake eenwording GKN

Het eerste deel van het bezwaar van br. G.M. Boogert gaat over de erkenning van de GKN. Hij heeft bezwaar tegen de werkwijze van de GS Dalfsen om eerst de erkenning uit te spreken en daarna pas het bezwaar van br. C.A. Teunis te behandelen.

De commissie stelt voor om het bezwaar van br. Boogert onontvankelijk te verklaren. De broeder doet een oproep om niet op verkeerde wegen te gaan. Echter bevat het bezwaar geen concreet verzoek en voldoet het zo niet aan de regels voor revisieverzoeken. In de beantwoording kan wel verwezen worden naar de andere revisieverzoeken die de synode heeft behandeld ten aanzien van de erkenning van de GKN.

De synode neemt het voorstel van de commissie over.

Artikel 17. Vervolg van de vergadering samen met de GKN-synode

Zie acta van de gezamenlijke synode.

Artikel 18. Meningsvormende ronde over de bezwaren aangaande de wijze van vereniging

3.2.1 DGK Opeinde: Revisieverzoek inz. omgang met kerkelijke verschillen DGK GKN

3.2.2 T.L. Bruinius: Revisieverzoek inz. omgang met kerkelijke verschillen DGK GKN

3.2.3 S. de Marie: Revisieverzoek inz. omgang met kerkelijke verschillen DGK GKN

3.2.4 W. Snippe: Revisieverzoek inz. omgang met kerkelijke verschillen DGK GKN

3.2.5 DGK Lutten e.o.: Revisieverzoek inz. omgang met kerkelijke verschillen DGK GKN

3.5 K. Schaak: Revisieverzoek inzake diverse zaken

Classis Zuid-West: verzoek om instelling deputaatschap m.b.t. eenheid in de liturgie

3.6.3 R. ten Have: Adhesie De Marie inz. Abbotsford, Teunis en verschillen DGK-GKN

3.6.4 P.P. van der Wal: Adhesie Bruinius inz. ODDW, Bruinius inz. art 4.02 punt d

Na het gezamenlijke deel met de Generale Synode van de GKN vergadert de synode nog afzonderlijk verder. De preses ds. Wiersma geeft een ronde vrij om een mening te vormen over de revisieverzoeken aangaande de wijze van vereniging ter voorbereiding op de gezamenlijke vergadering met de GKN.

In de bespreking wordt opnieuw bevestigd dat de GS Dalfsen voornamelijk heeft uitgesproken dat de verschillen niet kerkscheidend zijn. Voor velen is onduidelijk of het aanvaarden van de verschillen nu betekent dat de plaatselijke kerken vrij zijn in hoe ze ermee omgaan. In Dalfsen speelt dit des te meer, aangezien de beide kerken daar ook te maken hebben met de verschillen met het oog op vereniging. Er is een grote breedte aan bezwaren binnengekomen, het is belangrijk om daar goed recht aan te doen. Enkele afgevaardigden noemen dat de bezwaarden goede lijnen bieden om in de toekomst eenduidigheid te krijgen t.a.v. de verschillen.

Ds. Koster wijst op het verzoek van de classis Zuid-West om een deputaatschap in te stellen om het Gereformeerd Kerkboek uit te breiden, waarbij men niet alleen terugkijkt naar wat we nu hebben. Maar zo mogelijk een herziening van de huidige gezangen met toevoeging van gezangen uit andere hoek. Dit zou een stap kunnen zijn richting een goede consensus met de GKN.

Artikel 19. Meningsvormende ronde over de bezwaren aangaande artikel 5.01 van GS Dalfsen m.b.t. ODDW

3.3.1 T.L. Bruinius: Revisieverzoek inzake besluiten met betrekking tot de Dienst des Woords

3.3.2 W. Snippe: Revisieverzoek inzake besluiten met betrekking tot de Dienst des Woords

3.3.3 S. de Marie: Revisieverzoek inzake besluiten met betrekking tot de Dienst des Woords

3.6.2 H. Folkers: Adhesie De Marie inz. ODDW

3.6.4 P.P. van der Wal: Adhesie Bruinius inz. ODDW, Bruinius inz. art 4.02 punt d

Ook rondom de bezwaren met betrekking tot de ODDW geeft de preses een ronde vrij om een mening te vormen over de revisieverzoeken ter voorbereiding op de gezamenlijke vergadering met de GKN.

Uit de bespreking blijkt dat een aantal afgevaardigden begrip hebben voor de zorgen die de bezwaarden aankaarten ten aanzien van de TUA. Daarbij wordt opgemerkt dat deputaten ODDW zich nog niet hebben verhouden tot de aandachtspunten in de acta van de GS Dalfsen en een waardering van mogelijke schrijfkritiek en dwalingen aan de TUA. Een afgevaardigde spreekt zijn twijfels uit bij het gebruik van de TUA, hij ziet liever dat we doorgaan met de lijn van voorheen.

Br. Plaggenmars merkt op dat de bezwaarden suggestief dingen neerzetten in hun bezwaar. Hij benadrukt dat iedereen het goede wil doen voor de opleiding van de studenten. Wat goed en fout is moet niet verabsoluteerd worden. Wel noemt hij het wijs om de bezwaarschriften mee te nemen naar de gezamenlijke vergadering met de GKN.

Artikel 20. Instelling commissie bezwaren aangaande de wijze van vereniging en ODDW

Op voordracht van het moderamen wordt een commissie ingesteld die zich zowel richt op de bezwaren aangaande de verschillen in de kerkelijke praktijk als de bezwaren tegen de besluiten over de ODDW. Deze commissie moet met voorstellen komen voor de gezamenlijke vergadering.

De vergadering neemt het voorstel over en benoemt de volgende broeders in deze commissie:

- Ds. M. Dijkstra
 - Br. P.R. Nanninga
 - Br. W. Westendorp
 - Ds. H.Sj. Wiersma
- Ds. E. Heres dienst als adviseur

Artikel 21. Afronding afzonderlijke synode 5 oktober

De volgende vergadering is D.V. op 19 oktober vanaf 09:30. Het is verstandig om zoveel mogelijk samen op te trekken met de GKN als het gaat om de besluitvorming. Die dag wordt er direct gezamenlijk vergaderd, maar zal de besluitvorming afzonderlijk plaatsvinden.

Het moderamen zal met een voorstel komen over de behandeling van het voorstel over de Bazuin en het verzoek van DGK Lutten aangaande de doop van pleegkinderen.

Het moderamen stuurt een schrijven naar de scriba's over het besluit tot vereniging en het toetreden van DGK Marienberg zodat het meegenomen kan worden in de afkondigingen en het gebed.

Artikel 22. Afzonderlijk deel 19 oktober

De Generale Synode vergadert na het gezamenlijke deel op 19 oktober ook nog korte tijd afzonderlijk om de revisieverzoeken en het voorstel Doop Pleegkinderen te behandelen. Vanwege de behandeling van revisieverzoeken treden een aantal secundi aan, het betreft de brs.: J. Houweling, P.R. Nanninga, G. Schaak, G. Brinkman en H. Tromp. Br. J. Houweling betuigt op verzoek van de preses instemming met de belijdenis. Tevens worden de afzonderlijke acta van 5 oktober vastgesteld.

Artikel 23. Verzoek doop pleegkinderen

- Voorstel Moderamen Concept besluit en instructie doop pleegkinderen

Het moderamen heeft n.a.v. van het verzoek van de Gereformeerde Kerk te Lutten en de classis Noord-Oost een concept besluittekst en conceptinstructie opgesteld. De inzet is om een studiedeputaatschap in te stellen, afhankelijk van de instemming van de GKN-synode.

Met algemene stemmen wordt het voorstel overgenomen. Het besluit en de instructie zullen worden ingebracht bij de gezamenlijke vergadering.

De generale synode,

kennisgenomen hebbende van de brief van de Gereformeerde Kerk te Lutten van 22 oktober 2022 met het hun verzoek om tot een landelijke synodale uitspraak te komen over de vraag of het al of niet toegestaan is de Heilige Doop te bedienen aan pleegkinderen, en de notitie die de classis Noord-Oost begin 2023 heeft opgesteld waarin onder meer verwezen wordt naar de eerstvolgende generale synode,

Constaterende dat de Generale Synode van Dalfsen 2024 (DGK) vanwege het proces van vereniging met de GKN de behandeling van dit stuk heeft doorverwezen naar de eerstvolgende gezamenlijke synode.

Overwegende dat

1. het belangrijk is dat de kerken een uniforme doopspraktijk hebben
2. de Generale Synode Hattem 1972 de gedachte verwoordde dat pleegkinderen de positie hebben van hen die 'voorlopig vertoeven in de kring van het verbond' (Acta art.251 II,14)
3. de Generale Synode Amersfoort-Centrum 2005 (GKv) besloten heeft dat de doop onder bepaalde voorwaarden bediend wordt aan kinderen in duurzame pleegsituaties op aanvraag van de pleegouders (Acta art. 49, besluit 1)
4. de CGK en HHK in 2013, respectievelijk 2016, hebben besloten dat de doop aan pleegkinderen onder bepaalde voorwaarden bediend kan worden.

Besluit een studiedeputaatschap in te stellen om de kerken te dienen om tot een weloverwogen besluit te komen over de bediening van de doop aan pleegkinderen in een duurzame

pleegsituatie. Zij brengen hun rapport zes maanden vóór de eerstvolgende generale synode uit om de kerken gelegenheid te geven te reageren.

Gronden:

1. het verzoek is middels de kerkelijke weg aan de orde gesteld.
2. het is bij een nieuw besluit over de doopspraktijk belangrijk dat de kerken tijd hebben zich hierop te bezinnen.

Artikel 24. Vervolg bespreking bezwaren aangaande de wijze van vereniging en besluiten ODDW

- 3.2.1 DGK Opeinde: Revisieverzoek inz. omgang met kerkelijke verschillen DGK GKN
- 3.2.2 T.L. Bruinius: Revisieverzoek inz. omgang met kerkelijke verschillen DGK GKN
- 3.2.3 S. de Marie: Revisieverzoek inz. omgang met kerkelijke verschillen DGK GKN
- 3.2.4 W. Snippe: Revisieverzoek inz. omgang met kerkelijke verschillen DGK GKN
- 3.2.5 DGK Lutten e.o.: Revisieverzoek inz. omgang met kerkelijke verschillen DGK GKN
- 3.5 K. Schaak: Revisieverzoek inzake diverse zaken

Classis Zuid-West: verzoek om instelling deputaatschap m.b.t. eenheid in de liturgie

- 3.6.3 R. ten Have: Adhesie De Marie inz. Abbotsford, Teunis en verschillen DGK-GKN
Commissierapport m.b.t. bezwaren inzake ODDW en verschillen in de kerkelijke praktijk

Op verzoek van de vergadering heeft de commissie twee voorstellen voor besluitvorming voorbereid. De inzet ten aanzien van de bezwaren inzake ODDW is om een commissie te benoemen die in samenspraak met wederzijdse deputaten Opleiding gaat onderzoeken of de bezwaren mogelijk kunnen worden weggenomen. Ten aanzien van de verschillen in de kerkelijke praktijk is de inzet dat er een deputaatschap wordt ingesteld dat de verschillen moet toetsen. Wat de bezwaren t.a.v. de ODDW betreft, is er inmiddels een reactie gekomen van wederzijdse deputaten, wat maakt dat het voorstel van de commissie op dat punt geactualiseerd moet worden.

Bespreking bezwaren aangaande de wijze van vereniging

Br. G. G. Plaggenmars ziet in het voorgestelde besluit niet terug of andere kerken de verschillen zomaar kunnen overnemen. Br. H.D. Hoving verzoekt of dit deputaatschap ook de verschillen t.a.v. de OPC en ICRC kan gaan toetsen.

Ds. M. Dijkstra antwoordt namens de commissie. De commissie vond het belangrijk om iets in te brengen van de moeiten die er leven m.b.t. de verschillen in de kerkelijke praktijk. Zowel een hele classis als drie afzonderlijke kerken hebben dit aangekaart. Hij noemt het niet relevant om bij besluit 1.a toe te voegen dat andere kerken de verschillen niet kunnen overnemen, want dat ligt al in de strekking van het besluit. Er zijn verschillen, maar we willen juist dat die verschillen besproken worden. Ze worden gehandhaafd zoals ze op dit moment zijn.

Ds. C. Koster noemt dat er donderdag 17 oktober een overleg tussen beide moderamina is geweest. Als we de besluiten zo nemen, zal dat bij de GKN vragen oproepen. Hij is van oordeel dat het voorstel van de classis ZW een weg wijst die – voor wat de liederen betreft – bij beide

synoden op instemming kan rekenen. De kerken kunnen dan gemotiveerd liederen aanbevelen bij het deputaatschap wat voorstellen doet voor een nieuwe liedbundel.

Ds. M. Dijkstra is van oordeel dat alle verschilpunten moeten worden ondergebracht bij dit studiedeputaatschap en niet bij de 'deputaatschap voorganger'. Richting de GKN kunnen we positief aangeven dat we samen verder willen komen op dit punt. Het deputaatschap voorganger kan ook geen geheel nieuwe besluiten voorstellen.

Ds. E. Heres was als adviseur betrokken bij de commissie die met een voorstel is gekomen voor dit agendapunt. Meedenken met de GKN is volgens hem belangrijk, maar de synode moet bij de revisieverzoeken als uitgangspunt nemen van wat er nu leeft bij verschillende kerken. De status quo moet gehandhaafd worden omwille van de rust in het kerkverband. Bij besluit 1.b. kan toegevoegd worden dat bijvoorbeeld ook de gezangen in Bunschoten-Spakenburg worden meegenomen.

Verschillende afgevaardigden willen nu duidelijkheid hebben in wat wel of niet gezongen kan worden. Er is sinds 16 maart 2024 een verschillende uitleg geweest van besluit D. Blijkens de bespreking op 16 maart hebben enkele afgevaardigden de bedoeling gehad om de verschillen vrij te geven.

Br. G. Schaak dient een amendement in bij C.4 besluit 1.b. om de liederen te toetsen aan de hand van de besluiten van de GS Mariënborg 2005 en de GS 1975 met de criteria voor het kerklied. Met slechts één stem vóór wordt dit amendement afgewezen.

Vervolgens wordt voorstel C.4 van de commissie in stemming gegeven. Met algemene stemmen wordt dit voorstel overgenomen.

De synode overweegt:

1. dat de besluiten b en c genomen door de GS Dalfsen op 16 maart 2024 inzake de wederzijdse erkenning en de vereniging van beide kerkverbanden een goede basis vormen voor het samenleven in één kerkverband waarmee ook de onderlinge orde en vrede gediend worden.
2. dat het besluit d eveneens genomen door de GS Dalfsen op 16 maart 2024 over de verschillen die er zijn op het moment van vereniging haaks lijkt te staan op de besluiten b en c.
3. dat er op het moment van vereniging sprake is van verschillen in de kerkelijke praktijk
4. dat in de kerkelijke praktijk gestreefd mag worden naar eenduidigheid en uniformiteit
5. wat artikel 67 en 70 KO aangeven over het gebruik van psalmen en gezangen en formulieren en hoe zich dat verhoudt tot besluit d.
6. dat de GS Lutten (pag. 192 acta) al heeft besloten dat een gezamenlijke synode de taak heeft om vereniging van beide kerkverbanden tot stand te brengen, waarbij aandacht dient te zijn voor de verschillen die er in de kerkelijke praktijk zijn (m.n. b t/m d).
7. dat deputaten ACOBB het onder 6 genoemde destijds hebben voorgesteld.
8. dat revisieverzoeken van onder uit de kerken zijn binnengekomen, door kerkleden, kerken en een classis.

De synode besluit:

1. Het besluit D van de buitengewone vergadering van GS Dalfsen 2024 ter voorbereiding van de gezamenlijk buitengewone GS aangaande de vereniging van beide kerkverbanden nader te preciseren:

- a. De verschillen die er op moment van vereniging in de praktijk tussen de kerken zijn ten aanzien van het gebruik van preken in leesdiensten, liturgische formulieren bij openbare geloofsbelijdenis en huwelijksbevestiging, het zingen van een aantal gezangen, en de wijze waarop de zusters van de gemeente bij het verkiezen van ambtsdragers worden ingeschakeld, worden voorlopig gehandhaafd.
- b. De Synode waarop de vereniging van de Gereformeerde Kerken tot stand komt benoemt deputaten die deze verschillen toetsen aan de Schrift, belijdenis en kerkorde, aandacht hebbend voor eerdere synode uitspraken; deze deputaten doen verslag aan de eerstvolgende synode, die vaststelt welke praktijken zullen gelden in het verenigde kerkverband.

Gronden

1. De kerken hebben zich ertoe verplicht om ter bevordering van de orde en vrede in de kerk, gemeenschappelijk dezelfde liederen, liturgische formulieren en praktijken te handhaven (art. 1 KO, 1 Kor. 14:40, art. 67 KO).
2. De inrichting van de erediensten vraagt grote zorgvuldigheid. Daarbij dienen te gebruiken teksten en praktijken in overeenstemming te zijn met Gods Woord en de belijdenis (art. 7 en 29 NGB).

Artikel 25. Inbreng GS Kornhorn 2024 vanuit revisieverzoeken

- GS Kornhorn 2024, inbreng gezamenlijke vergadering

Op 5 oktober 2024 heeft de GS Kornhorn in afzonderlijke zitting revisieverzoeken behandeld ten aanzien van de besluiten op 16 maart 2024. Op twee punten heeft dit geleid tot een ander inzicht met nieuwe besluiten. Dat betreft allereerst hoe punt C van de besluiten op 16 maart moet worden gelezen en verder hoe de kerken hebben om te gaan met kerkgrenzen bij het toelaten van nieuwe leden.

c. In de Erediensten, die verlopen volgens de orde van Middelburg 1933 of Kampen 1975, maken de kerken gebruik van de Herziene Statenvertaling en het Gereformeerd Kerkboek (1984/1985). Daarin zijn opgenomen de 150 berijmde Psalmen en 41 gezangen, de belijdenisgeschriften en liturgische formulieren.

De GK Zwijndrecht e.o. verzoekt de synode t.a.v. punt c uit te spreken:

Uitspraak c is te beschouwen als constatering van de feitelijke gang van zaken op dat moment ten aanzien van het gebruik van Bijbelvertaling en het Gereformeerd Kerkboek in de eredienst in de plaatselijke kerken. Uitspraak c is geen bindend besluit. Uitspraak c beoogt geen inperking van de vrijheid van de plaatselijke kerken om in de erediensten de Statenvertaling of de vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap 1951 te gebruiken.

g. Bij het toelaten van nieuwe leden hanteren de kerkenraden het principe van aan sluiten bij de dichtstbijzijnde kerk.

De GK Kornhorn e.o. verzoekt de synode in plaats van lid g uit te spreken:

Aan de kerken wordt geadviseerd om bij het toelaten van nieuwe leden het principe van aan sluiten bij de dichtstbijzijnde kerk te hanteren. Concrete afspraken daarover zijn een zaak van de kerkenraden in overleg met de betreffende classes.

Gronden:

1. *Wat in een mindere vergadering afgehandeld kan worden, en wat de regio's aangaat, moet niet door de meeste vergadering worden besloten (vgl. art 30 KO)*
2. *Plaatselijke omstandigheden vragen om maatwerk.*

De vergadering stemt in met de inhoudelijke lijn op beide punten. Wel zal worden teruggekoppeld dat de zin “Uitspraak c is geen bindend besluit” moet komen te vervallen. Bij weglating blijft het verzoek van de GK Zwijndrecht gehandhaafd, maar wordt nieuwe onduidelijkheid voorkomen.